

Zarządzenie nr 15/2009
Komendanta Powiatowego
Państwowej Straży Pożarnej
w Grodzisku Wlkp.

z dnia 1.09.2009 roku

w sprawie wprowadzenia Regulaminu pracy i służby w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Grodzisku Wlkp.

Na podstawie art. 104 ustawy z dnia 26 czerwca 1974r. - Kodeks Pracy (t. j. z 1998r. Dz. U. nr 21, poz. 94 ze zmianami) oraz § 3 Zarządzenia Nr 5 Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 21 czerwca 2006r. w sprawie ramowego regulaminu służby w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej oraz regulaminu musztry i ceremoniału pożarniczego (Dz. Urz. KGPS nr 1, poz. 4) **z a r z ą d z a s i ę, c o n a s t ę p u j e:**

§ 1.

Wprowadza się Regulamin pracy i służby w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Grodzisku Wlkp. w brzmieniu załącznika do zarządzenia.

§ 2.

Regulamin pracy i służby określa organizację i porządek w procesie pracy i służby oraz związane z tym prawa i obowiązki Komendanta, podległych mu strażaków i pracowników cywilnych Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Grodzisku Wlkp.

§ 3.

Wszystkich strażaków i pracowników cywilnych Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Grodzisku Wlkp. w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszego zarządzenia zobowiązuje się do zapoznania się z treścią Regulaminu oraz złożenia do samodzielnego stanowiska pracy ds. kadrowych oświadczeń to potwierdzających.

§ 4.

Traci moc Decyzja nr 212/2006 Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Grodzisku Wlkp. z dnia 21 grudnia 2006r. w sprawie: wprowadzenia Regulaminu pracy i służby w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Grodzisku Wlkp.

§ 5.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

podpisal:
KOMENDANT POWIATOWY
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
w Grodzisku Wlkp.
m. Błyszczak

REGULAMIN PRACY I SŁUŻBY W KOMENDZIE POWIATOWEJ PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ W GRODZISKU WLKP

SPIS TREŚCI

1. Rozdział I
Postanowienia ogólne.
2. Rozdział II
Obowiązki stron stosunku służbowego i stosunku pracy.
3. Rozdział III
Czas służby.
4. Rozdział IV
Czas pracy.
5. Rozdział V
Ewidencja czasu służby. Usprawiedliwienie nieobecności w służbie/pracy oraz spóźnień.
Zwolnienia od pracy.
6. Rozdział VI
Urlopy.
7. Rozdział VII
Wyplata uposażenia i wynagrodzenia.
8. Rozdział VIII
Nagrody i wyróżnienia.
9. Rozdział IX
Kary porządkowe.
10. Rozdział X
Bezpieczeństwo i higiena pracy.
11. Rozdział XI
Współpraca wewnętrzna.
12. Rozdział XII
Przepisy porządkowe.
13. Rozdział XIII
Postanowienia końcowe.

Rozdział I

Postanowienia ogólne

§ 1

1. Regulamin określa organizację i porządek pracy wykonywanej w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Grodzisku Wlkp. przez pracowników i służby wykonywanej przez funkcjonariuszy pożarnictwa. Określa także prawa i obowiązki uprawnionego do mianowania (powołania) i pracodawcy oraz prawa i obowiązki pracowników i funkcjonariuszy pożarnictwa.
2. Użyte w regulaminie wyrażenia oznaczają:
  - 1) PSP – Państwową Straż Pożarną,
  - 2) Komendant – Komendant Powiatowy PSP w Grodzisku Wlkp; pracodawcę - w rozumieniu kodeksu pracy; uprawnionego do mianowania (powołania) – w rozumieniu ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o PSP,
  - 3) Komenda – Komendę Powiatową PSP w Grodzisku Wlkp., zakład pracy w rozumieniu kodeksu pracy,
  - 4) strażak – funkcjonariusza pożarnictwa,
  - 5) pracownik - pracownika cywilnego Komendy,
  - 6) przełożony - osobę kierującą pracą innych pracowników/strażaków; kierującego komórką organizacyjną Komendy, w której pracownik/strażak pełni pracę/służbę, a w przypadku kierujących komórkami – nadzorującego te komórki określonego w Regulaminie organizacyjnym Komendy,
  - 7) droga służbowa – tryb załatwiania spraw osobistych i służbowych lub przekazywania informacji przez pracowników/strażaków, polegający na ustnym lub pisemnym przekazywaniu poleceń i informacji od wyższych przełożonych przez bezpośredniego przełożonego do podwładnego oraz przyjmowaniu meldunków, raportów służbowych i informacji od podwładnego – przez kolejnych przełożonych aż do tego, który sprawę rozstrzyga lub jest odbiorcą informacji,
  - 8) pora nocna – czas pracy/służby w godz. od.22.00 do 6.00.
3. Droga służbowa jest w Komendzie przyjętym sposobem rozpowszechniania informacji dot. pracy/służby wśród pracowników/strażaków.

Rozdział II

Obowiązki stron stosunku pracy/stosunku służbowego

§ 2

Komendant jest obowiązany w szczególności:

- 1) przedstawić na piśmie pracownikowi/strażakowi podejmującemu pracę/służbę jego zakres czynności, zaznajamiać ze sposobem wykonywania służby lub pracy na wyznaczonych stanowiskach oraz jego podstawowymi uprawnieniami,
- 2) udzielać pracownikowi/strażakowi niezbędnych informacji na piśmie nie później niż w ciągu 7 dni od dnia podjęcia przez niego pracy/służby o obowiązującej dobowej i tygodniowej normie czasu pracy/służby, częstotliwości, terminie i czasie wypłaty wynagrodzenia/uposażenia, urlopie wypoczynkowym, dodatkowym, przyjętym sposobie potwierdzania przybycia i obecności w miejscu pełnienia pracy/służby oraz usprawiedliwiania nieobecności,
- 3) organizować pracę/służbę w sposób zapewniający pełne wykorzystanie czasu pracy/służby, jak również osiąganie przez pracowników/strażaków, przy wykorzystaniu ich uzdolnień i kwalifikacji, wysokiej wydajności i należytej jakości wykonywanych zadań,
- 4) zapewnić odpowiednie miejsce oraz środki techniczne niezbędne do wykonywania zadań na zajmowanym stanowisku służbowym,
- 5) wydać strażakowi w naturze należne mu przedmioty umundurowania, odzieży specjalnej, środki ochrony indywidualnej i ekwipunku osobistego, dystynkcje i znaki identyfikacyjne zgodnie z tabelami należności,
- 6) dokonywać przydziału zadań zgodnie z zakresem obowiązków wynikających z zajmowanego stanowiska służbowego albo zgodnie z treścią umowy o pracę albo aktu mianowania (powołania),
- 7) zapewnić pracownikom/strażakom bezpieczne i higieniczne warunki pracy/służby oraz prowadzić systematyczne szkolenia w tym zakresie,
- 8) terminowo i prawidłowo wypłacać wynagrodzenie/uposażenie,
- 9) umożliwić pracownikom/strażakom podnoszenie wykształcenia ogólnego i kwalifikacji zawodowych oraz sprawności fizycznej,
- 10) realizować i zaspokajać uprawnienia socjalne pracowników/strażaków określone w odrębnych przepisach,
- 11) stosować obiektywne i sprawiedliwe kryteria oceny realizacji zadań przez pracowników/strażaków,
- 12) prowadzić dokumentację w sprawach związanych ze stosunkiem pracy/służby oraz akta osobowe pracowników i strażaków,
- 13) przeciwdziałać mobbingowi,
- 14) przeciwdziałać dyskryminacji w toku pracy/służby, w szczególności ze względu na płeć, wiek, rasę, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie, orientację seksualną,

- 14) przeciwdziałać dyskryminacji w toku pracy/służby, w szczególności ze względu na płeć, wiek, rasę, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie, orientację seksualną,
- 15) zapewnić przestrzeganie przepisów ustawy o ochronie danych osobowych oraz o ochronie informacji niejawnych,
- 16) zapobiegać występowaniu protekcji i korupcji,
- 17) kierować pracownika/strażaka na okresowe profilaktyczne badania lekarskie oraz badania lekarskie wynikające z rozwiązania stosunku pracy/stosunku służbowego,
- 18) wpływać na kształtowanie w zakładzie pracy zasad współżycia społecznego.

§ 3

Komendant (lub upoważniony przez niego zastępca Komendanta) przyjmuje pracowników/strażaków w sprawach skarg, wniosków, zażaleń i odwołań raz w tygodniu w terminie określonym w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy informacyjnej w budynku Komendy.

§ 4

1. Projekt zakresu czynności, o którym jest mowa w § 2 pkt 1 niniejszego regulaminu, przedkłada Komendantowi - kierujący samodzielny stanowiskiem pracy ds. kadrowych, po wcześniejszym jego ustaleniu z właściwym przełożonym pracownika/ strażaka.
2. Określając zakres czynności (obowiązków) oraz wydając polecenia przełożony kieruje się zasadą równouprawnienia i niedyskryminacji pracowników/strażaków pomiędzy nimi i wśród nich oraz sprawiedliwym rozłożeniem zadań. Zakres czynności (obowiązków) pracownika/strażaka winien korelować z ustalonym wynagrodzeniem/uposażeniem.
3. Określając zakres czynności (obowiązków) pracownika/strażaka należy:
  - a) dokładnie opisać stałe i ważne elementy wykonywanych zadań, aby z zapisów wynikało co jest robione, kiedy, dlaczego i w jaki sposób,
  - c) wyszczególnić:
    - zakres przydzielonych czynności (obowiązków),
    - odpowiedzialność (materialną),
    - upoważnienia,
    - zastępstwa, z podaniem osoby (imiennie lub stanowiskiem) zastępującej strażaka lub pracownika w razie urlopu, choroby lub innej nieobecności oraz osoby, którą dany pracownik/strażak zastępuje,
    - potwierdzenie przez pracownika/strażaka znajomości regulaminu organizacyjnego Komendy oraz regulaminu pracy i służby w Komendzie.

§ 5

1. Pracownik/strażak jest obowiązany wykonywać pracę/służbę sumiennie i starannie oraz stosować się do poleceń przełożonych, które dotyczą pracy/służby, jeżeli nie są sprzeczne z przepisami prawa, umową o pracę lub aktem mianowania.
2. Pracownik/strażak jest obowiązany w szczególności:
  - a) samodzielnie wykonywać zadania służbowe określone w zakresie czynności,
  - b) przestrzegać ustalonego czasu pracy/służby i wykorzystywać go efektywnie,
  - c) przestrzegać regulaminu pracy i służby,
  - d) przestrzegać przepisów oraz zasad bhp, a także przepisów przeciwpożarowych,
  - e) dbać o stan odzieży roboczej, powierzonego mienia, użytkowanych pomieszczeń, obiektów i terenów,
  - f) przestrzegać ochrony informacji prawem chronionej,
  - g) dążyć do stałego uzupełniania wiedzy dotyczącej powierzonych obowiązków służbowych oraz dbać o sprawność fizyczną,
  - h) uzyskać zgodę Komendanta na podjęcie dodatkowej działalności zarobkowej – w wyłączeniu pracowników cywilnych.
  - i) przestrzegać w miejscu pełnienia pracy/służby ustalonych w Komendzie zwyczajów i zasad współżycia społecznego,
  - j) rozliczyć się przed rozwiązaniem stosunku pracy/służby poprzez protokolarne przekazanie (na żądanie przełożonego) dokumentów ze swojego stanowiska pracy/służby pracownikowi/strażakowi przejmującemu jego zakres obowiązków lub pracownikowi wskazanemu przez przełożonego, zwrot legitymacji służbowej i przedmiotów podlegających zwrotowi (np. stempli), rozliczenie się z pobranych zaliczek pieniężnych, pożyczek itp.,
  - k) brać udział w w/w szkoleniach z zakresu bhp i ppoż.
  - l) korzystając z samochodu służbowego przestrzegać obowiązujących przepisów ruchu drogowego, dbać o powierzony pojazd, wypełnić kartę pracy pojazdu a w przypadku potrzeby dokonać tankowania paliwa.
3. Strażak jest zobowiązany ponadto:
  - a) przestrzegać regulaminu musztry i ceremoniału pożarniczego,
  - b) dbać o dobro PSP,
  - c) wykonywać obowiązki służbowe w umundurowaniu służbowym i dbać o stan odzieży specjalnej, środków ochrony indywidualnej i ekwipunku osobistego.

Rozdział III

Czas służby

§ 6

1. Czasem służby jest czas, w którym strażak pozostaje w dyspozycji Komendanta w Komendzie lub innym wyznaczonym miejscu.
2. W Komendzie obowiązują systemy pełnienia służby:
  - zmianowy rozkład czasu służby – w Jednostce Ratowniczo - Gaśniczej, w którym wykonywanie zadań służbowych i pełnienie dyżuru trwa nie dłużej niż 24 godziny, po których następują co najmniej 48 godzin wolne od służby,
  - zmianowy system czasu służby – w Powiatowym Stanowisku Kierowania, w którym wykonywanie zadań służbowych i pełnienie dyżuru trwa nie dłużej niż 24 godziny, po którym następują co najmniej 48 godzin czasu wolnego.
  - codzienny rozkład czasu służby – na pozostałych stanowiskach, polegający na wykonywaniu zadań służbowych po 8 godzin dziennie od poniedziałku do piątku.
3. W ramach zmianowego rozkładu czasu służby, poza wykonywaniem zadań służbowych związanych z akcją ratowniczą, ćwiczeniami lub utrzymywaniem gotowości operacyjnej, strażak pozostaje w miejscu pełnienia służby w gotowości do podjęcia działań bądź wykonuje inne zadania służbowe. Na wykonanie innych zadań służbowych przeznaczona nie więcej niż 12 godzin, w tym nie więcej niż 4 godziny w porze nocnej.
4. W zmianowym rozkładzie czasu służby do czasu wykonywania zadań służbowych i pełnienia dyżuru nie wlicza się, nie dłuższego niż 30 minut, czasu niezbędnego do bezpośredniego przygotowania się do służby i jej przekazania następnej zmianie, a w szczególności przyjęcia lub zdania dokumentacji z przebiegu służby, sprzętu i wyposażenia.
5. Wykonywanie zadań służbowych i pełnienie dyżuru w zmianowym rozkładzie czasu służby może wynosić 12 godzin:
  - w przypadkach szczególnie uzasadnionych warunkami służby, po uprzednim uzgodnieniu między Komendantem a działającymi w Komendzie organizacjami związkowymi, a w przypadku ich braku z przedstawicielem strażaków reprezentującym ponad połowę stanu etatowego Komendy,
  - w przypadkach, gdy zachodzi konieczność udzielenia strażakowi czasu wolnego od służby, w szczególności w zamian za czas służby przekraczający przeciętną tygodniową normę w okresie rozliczeniowym,
  - indywidualnie na wniosek strażaka, po uprzednim zasięgnięciu opinii zakładowych organizacji związkowych działających w Komendzie, a w

przypadku ich braku przedstawiciela strażaków reprezentującego ponad połowę stanu etatowego jednostki, z uwzględnieniem zapewnienia ciągłości służby.

6. Dla zmianowego rozkładu czasu służby Komendant ustala co najmniej miesięczne harmonogramy służby w przyjętym okresie rozliczeniowym, określające dni i godziny służby poszczególnych strażaków oraz dni i godziny wolne od służby. Harmonogram, drogą służbową, podaje się do wiadomości strażaków do 25 dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc objęty harmonogramem.
7. Po okresie usprawiedliwionej nieobecności w służbie strażak podejmuje służbę w pierwszym dniu, który jest dla niego planowany jako dzień służby, chyba, że Komendant zarządzi inaczej. W uzasadnionych przypadkach Komendant może zmienić służbę strażakowi na dzień tygodnia, nie będący jego dniem służby, wynikającym z harmonogramu służby.

§ 7

W ramach codziennego rozkładu czasu służby strażak może być wyznaczony do pełnienia, w dowolnym czasie, dyżuru trwającego nie dłużej niż 24 godziny, po których udziela się godzin wolnych od służby w odpowiednim wymiarze, lecz nie więcej niż 48 godzin, w dniach od poniedziałku do piątku. Harmonogram tych służb ustala Komendant zgodnie z zasadami podanymi w § 6 ust. 6.

§ 8

1. W ramach czasu wolnego strażaka można wyznaczyć do pełnienia dyżuru domowego, z zastrzeżeniem, że nie wyznacza się dyżuru domowego bezpośrednio po zakończeniu służby trwającej 24 godziny. W czasie dyżuru strażak przebywa w miejscu zamieszkania lub innym miejscu uzgodnionym z Komendantem.
2. Strażak pełniący służbę w zmianowym rozkładzie czasu służby może pełnić dyżur domowy nie więcej niż 4 razy w miesiącu, w tym raz w niedzielę lub święto. Czas trwania wszystkich dyżurów w miesiącu nie może przekroczyć łącznie 48 godzin.
3. Strażak pełniący służbę w codziennym rozkładzie czasu służby może pełnić dyżur domowy nie więcej niż 7 dni w miesiącu, w tym najwyżej 2 razy w niedzielę lub święto. Czas trwania wszystkich dyżurów w miesiącu nie może przekroczyć łącznie 88 godzin.
4. Czasu dyżuru domowego nie wlicza się do czasu służby, jeżeli podczas dyżuru strażak nie wykonywał czynności służbowych. Jeżeli strażak wykonywał czynności służbowe w czasie dyżuru domowego, za czas ich wykonywania udziela się w tym samym wymiarze czasu wolnego od służby.
5. Dyżury domowe pełnią strażacy wyznaczeni zarządzeniem Komendanta określającym m.in. rodzaj dyżurów, zasady ich pełnienia, sposób dysponowania i obowiązki z nimi związane.

6. Harmonogram dyżurów domowych, zgodnie z zasadami podanymi w § 6 ust. 6, przygotowuje komórka ds. operacyjnych. Harmonogram ustala Komendant.
7. Strażaka wyznaczonego do pełnienia dyżuru domowego może zwolnić z części tego dyżuru Komendant, pod warunkiem przedstawienia strażaka przejmującej dyżur. Zmiany dokonuje się przez zatwierdzenie pisemnego raportu podpisanego przez obu strażaków.

§ 9

1. Jeżeli jest to uzasadnione koniecznością zachowania ciągłości służby, czas służby strażaka może być przedłużony do 48 godzin tygodniowo, w przyjętych okresach rozliczeniowych w roku kalendarzowym: 1 stycznia – 30 czerwca i 1 lipca – 31 grudnia.
2. W przypadku wprowadzenia podwyższonej gotowości operacyjnej w PSP czas służby strażaka można przedłużyć ponad normę, o której mowa w ust. 5. W takim przypadku, w zamian za czas służby strażakowi przysługuje czas wolny od służby w tym samym wymiarze, w przyjętych okresach rozliczeniowych.
3. Do czasu służby wlicza się przerwę: dla strażaków pełniących służbę w systemie codziennym – 20 minutową, dla strażaków pełniących służbę w systemie zmianowym – 45 minutową. Godziny rozpoczynania przerw ustala przełożony nadzorujący wykonywanie zadań służbowych. Podczas przerwy strażak pozostaje w gotowości do podjęcia działań.
4. Rozpoczęcie i zakończenie służby ustala się:
  - w zmianowym rozkładzie czasu służby trwającym 24 godziny – odpowiednio na godzinę 8.00 i 8.00 dnia następnego,
  - w zmianowym rozkładzie czasu służby trwającym 12 godzin – odpowiednio: 8.00 i 20.00 , 20.00 – 8.00 dnia następnego - dla zmiany obejmującej porę nocną,
  - w codziennym rozkładzie pełnienia służby – odpowiednio na godzinę 7.30 i 15.30.
5. Przedłużenie czasu służby strażaka następuje na polecenie jego przełożonego. O wydanym poleceniu przełożony strażaka zawiadamia Komendanta. Przedłużenie czasu służby strażaka może uzasadniać konieczność dokończenia rozpoczętych czynności, jeżeli nie mogą zostać przerwane, oraz wykonania czynności nie cierpiących zwłoki lub konieczność utrzymania minimalnej obsady osobowej każdej zmiany na poziomie od 50 do 70% stanu etatowego.
6. Przedłużenie czasu służby strażaka ponad 40 godzin tygodniowo, z zastrzeżeniem art. 35 ust. 10 ustawy z dnia 24.08.1991r. o PSP, nie może przekroczyć w przyjętym okresie rozliczeniowym:
  - 8 przypadków trwającego 24 godziny wykonywania zadań służbowych i pełnienia dyżuru, nie więcej jednak niż 2 razy w miesiącu, zgodnie z harmonogramem służby wobec strażaków zmianowego rozkładu czasu służby,

- 16 przypadków trwającego 12 godzin wykonywania zadań służbowych i pełnienia dyżuru, nie więcej jednak niż 3 razy w miesiącu, zgodnie z harmonogramem służby wobec strażaków zmianowego rozkładu czasu służby, dla których, z powodu szczególnie uzasadnionych warunków służby, ustalono 12-godzinny czas wykonywania zadań służbowych i pełnienia dyżuru.
7. Strażak kierujący pojazdem samochodowym, może prowadzić pojazd do 10 godzin na dobę, jednakże po 6 godzinach nieprzerwanego prowadzenia pojazdu jest zobowiązany wykorzystać przerwę trwającą co najmniej 30 minut, chyba, że zaczyna okres wypoczynku dobowego. Przerwa ta, może być zastąpiona przerwami trwającymi co najmniej 15 minut każda, wykorzystywanymi w okresie prowadzenia pojazdu lub niezwłocznie po tym okresie. Podczas przerw kierowca nie może wykonywać żadnej innej pracy; przerw tych nie wlicza się do dobowego okresu wypoczynku.
  8. W przypadku wystąpienia nadzwyczajnych lub nie dających się przewidzieć okoliczności, wymagających dojazdu do odpowiedniego miejsca postoju ze względu na bezpieczeństwo osób, pojazdu lub rzeczy, kierowca może przedłużyć czas prowadzenia pojazdu ponad określoną normę i skrócić czas wypoczynku, pod warunkiem, że dłuższe prowadzenie pojazdu nie zagraża bezpieczeństwu ruchu drogowego. Zakres i przyczyny przedłużenia czasu prowadzenia pojazdu kierowca wpisuje do dokumentu rejestrującego czas i przebieg pojazdu.
  9. Zapisy ust. 7 i 8 nie mają zastosowania w przypadkach prowadzenia pojazdów podczas akcji ratowniczych.

§ 10

Rozkład czasu służby strażaka skierowanego na naukę do szkoły PSP lub ośrodka szkolenia jest określony regulaminem studiów, programem nauczania lub programem szkolenia.

§ 11

1. Czasu wolnego od służby udziela Komendant.
2. W zmianowym rozkładzie czasu służby w przypadku wykonywania zadań służbowych i pełnienia dyżuru przez 24 godziny, po ich zakończeniu strażakowi udziela się co najmniej 48 godzin czasu wolnego od służby, wyjątkiem okoliczności określonych w § 8 ust. 1 i 2.
3. W zmianowym rozkładzie czasu służby w przypadkach, o których mowa w § 6 ust. 5, po zakończeniu służby, strażakowi udziela się co najmniej 24 godzin czasu wolnego od służby, a jeżeli strażak pełnił służbę co najmniej przez 8 godzin w porze nocnej, udziela się co najmniej 48 godzin czasu wolnego od służby, z wyjątkiem okoliczności określonych w § 9 ust. 1 i 2.
4. Czas wolny od służby w zamian za czas służby przekraczający normę, może być udzielony w okresie bezpośrednio poprzedzającym urlop wypoczynkowy lub po jego ukończeniu.

5. Czas wolny od służby w zamian za czas służby przekraczający normę, strażak jest obowiązany wykorzystać w okresie rozliczeniowym albo do dnia zwolnienia ze służby następującego przed zakończeniem tego okresu, a Komendant ma obowiązek mu to ułatwić.
6. Komendant może ustalić dniem wolnym od służby, dla strażaków pełniących służb w codziennym rozkładzie czasu służby, pod warunkiem wyznaczenia dniem służby najbliższej soboty. Jeżeli sobota przypada po wolnym od służby piątku lub przez wolnym od służby poniedziałkiem, wyznacza się dniem służby sobotę następną.
7. O wyznaczeniu dnia wolnego od służby oraz o sobocie wyznaczonej dniem służby należy, drogą służbową, poinformować strażaków co najmniej z 14-dniowym wyprzedzeniem.

§ 12

Ewidencję czasu służby, prowadzoną w Komendzie przez komórkę realizującą zadania kadrowe, obejmującą listy obecności i indywidualne karty ewidencji czasu służby strażaka, udostępnia się strażakowi do wglądu na jego żądanie.

Rozdział IV **Czas pracy**

§ 13

1. Czas pracy to czas, w którym pracownik pozostaje do dyspozycji Komendanta w Komendzie lub innym miejscu wyznaczonym do wykonywania pracy.
2. W Komendzie obowiązuje jedno zmienny system czasu pracy.
3. Wymiar czasu pracy wynosi 40 godz. tygodniowo po 8 godzin dziennie od poniedziałku do piątku.
4. Do czasu pracy wlicza się 15 - minutową przerwę w pracy.
5. Rozpoczęcie czasu pracy ustala się na godz. 7.30.
6. Indywidualny rozkład czasu pracy Komendant może ustalić na pisemny wniosek pracownika w przypadkach:
  - a) pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy,
  - b) pracownic karmiących dziecko piersią,
  - c) pracowników, którym na podstawie odrębnych przepisów przysługuje zwolnienie od pracy w określonym wymiarze z zachowaniem prawa do wynagrodzenia,
  - d) pracowników, którzy wykonują pracę w porze nocnej,
  - e) radców prawnych,
  - f) wymaga tego szczególny charakter wykonywanych zadań,
  - g) gdy zachodzi należycie uzasadniona przez pracownika potrzeba ustalenia indywidualnego czasu pracy.

§ 14

1. Praca w nocy, niedziele i święta dopuszczalna jest w wyjątkowych wypadkach. Zezwolenie na wykonywanie pracy w nocy, niedziele i święta wydaje Komendant.
2. Praca wykonywana poza normalnymi godzinami pracy stanowi pracę w godzinach nadliczbowych. Dopuszczalna jest za zgodą Komendanta. Zaistnienie takiej sytuacji przełożony potwierdza podpisem w karcie ewidencji czasu pracy danego pracownika przechowanej w komórce właściwej w sprawach kadr.
3. Za pracę na polecenie przełożonego w dniu tygodnia nie będącym dniem pracy, pracownik otrzymuje dzień wolny w innym roboczym dniu tygodnia.
4. Termin wykorzystania dnia wolnego, o którym mowa w § 14 ust 3 ustala przełożony informując przed tym terminem komórkę właściwą w sprawach kadr.

§ 15

Sposób wprowadzania i terminy dodatkowych dni wolnych od pracy określa Komendant zgodnie z zasadami wskazanymi przez Prezesa Rady Ministrów i powiadamia pracowników za pośrednictwem komórki właściwej w sprawach kadr.

Rozdział V

Ewidencja czasu pracy/służby.

Usprawiedliwienia nieobecności w pracy/służbie i spóźnień.

Zwolnienia od pracy/służby.

§ 16

Czas pracy/służby pracowników/strażaków dokumentuje komórka realizująca zadania z zakresu kadr we współpracy z ich przełożonymi.

§ 17

1. Pracownik/strażak stawiający się do pracy/służby, przed rozpoczęciem realizacji przydzielonych zadań i obowiązków, jest zobowiązany potwierdzić ten fakt własnoręcznym podpisem w liście obecności.
2. Fakt przybycia pracownika/ strażaka do pracy/służby potwierdza się poprzez złożenie parafy na liście obecności przez: Komendanta – dla strażaków/pracowników administracji i Powiatowego Stanowiska Kierowania, Dowódcę Jednostki Ratowniczej – dla strażaków Jednostki Ratowniczo – Gaśniczej.
3. Listy obecności znajdują się w miejscach do tego celu wyznaczonych, ogólnie dostępnych, co podane zostało do wiadomości w informacji, o której mowa w § 2 pkt 2.
4. Pracownik/strażak ma obowiązek stawienia się na swoim stanowisku służby/pracy nie później niż o godzinie rozpoczynania służby/pracy, chyba że odrębne ustalenia stanowią inaczej.

5. Pracownik/strażak nie może opuszczać stanowiska pracy/służby bez zgody i wiedzy przełożonego.

§ 18

1. Strażak/pracownik ma obowiązek uprzedzić przełożonego o przyczynie i przewidywanym okresie nieobecności w służbie/pracy, jeżeli przyczyna tej nieobecności jest z góry wiadoma lub możliwa do przewidzenia.
2. W razie zaistnienia przyczyn uniemożliwiających stawienie się do służby/pracy, strażak/pracownik jest obowiązany niezwłocznie powiadomić przełożonego o przyczynie swojej nieobecności i przewidywanym okresie jej trwania nie później niż w drugim dniu nieobecności. Zawiadomienia tego dokonuje osobiście lub przez inną osobę, telefonicznie lub za pośrednictwem innego środka łączności albo drogą pocztową.
3. Dowody usprawiedliwiające nieobecność w służbie/pracy:
  - a) zaświadczenie lekarskie o czasowej niezdolności do pracy (służby),
  - b) decyzja właściwego państwowego inspektora sanitarnego w razie odosobnienia strażaka/pracownika z przyczyn przewidzianych przepisami o zwalczaniu chorób zakaźnych,
  - c) oświadczenia strażaka/pracownika w razie zaistnienia okoliczności uzasadniających konieczność sprawowania przez niego osobistej opieki nad zdrowym dzieckiem do lat 8 z powodu nieprzewidzianego zamknięcia żłobka, przedszkola, szkoły, do której dziecko uczęszcza,
  - d) imienne wezwanie strażaka/pracownika do osobistego stawienia się, wystosowane przez organ właściwy w sprawach powszechnego obowiązku obrony, organ administracji rządowej lub samorządu terytorialnego, sąd, prokuraturę, policję lub organ prowadzący postępowanie w sprawach o wykroczenia - w charakterze strony lub świadka w postępowaniu prowadzonym przed tymi organami, zawierające adnotacje o stawieniu się strażaka/pracownika na to wezwanie,
  - f) oświadczenie strażaka/pracownika potwierdzające odbycie podróży służbowej w godzinach nocnych w warunkach uniemożliwiających wypoczynek nocny, zakończonej w takim czasie, że do rozpoczęcia służby/pracy nie upłynęło 8 godzin,
  - g) zaświadczenie lekarskie o konieczności sprawowania opieki nad chorym członkiem rodziny wraz z załączonym oświadczeniem strażaka/pracownika o niemożności zapewnienia opieki nad dzieckiem przez innego członka rodziny (domownika),
  - h) zaświadczenie lekarskie potwierdzające, że stan zdrowia strażaka/pracownika będącego krwiodawcą, nie pozwala mu na wykonywanie służby/pracy w dniu oddania krwi,
  - i) zaświadczenie publicznej służby zdrowia lub wpis do legitymacji potwierdzające odbycie okresowych badań lekarskich dawców krwi,

j) zaświadczenie przewoźnika publicznego lub prywatnego stwierdzające wystąpienie okoliczności uniemożliwiających punktualne przybycie środka transportu (gwarantujące punktualne stawienie się pracownika/strażaka do pracy/służby).

4. Przełożony zwalnia strażaka/pracownika od służby/pracy, w przypadkach:

- a) wezwania go do osobistego stawienia się przed organem właściwym w zakresie powszechnego obowiązku obrony na czas niezbędny w celu załatwienia sprawy będącej przedmiotem wezwania,
- b) wezwania go przez organ administracji rządowej lub samorządowej, sąd, prokuraturę, policję albo organ prowadzący posterowania w sprawach o wykroczenia – na czas niezbędny w tym zakresie,
- c) wezwania go w celu wykonania czynności biegłego w postępowaniu administracyjnym, karnym przygotowawczym, sądowym lub przed kolegium ds. wykroczeń łączny wymiar zwolnień z tego tytułu nie może przekraczać 6 dni w ciągu roku kalendarzowego,
- d) na czas niezbędny do jego uczestnictwa - w posiedzeniu komisji pojednawczej w charakterze członka tej komisji; dotyczy to także pracownika będącego stroną lub świadkiem w takim postępowaniu,
- e) jego udziału w obowiązkowych badaniach lekarskich i szczepieniach ochronnych przewidzianych przepisami o zwalczaniu chorób wenerycznych - na czas niezbędny do przeprowadzenia badań i szczepień,
- f) wezwania go w charakterze świadka lub specjalisty w postępowaniu kontrolnym prowadzonym przez NIK,
- g) jego uczestnictwa w działaniach ratowniczych jako członek ochotniczej straży pożarnej – zwolnienie następuje w trybie przyjętym przez służbę ratowniczą odpowiednią do organizowania takich akcji na czas niezbędny do uczestniczenia w działaniach i do wypoczynku koniecznego po ich zakończeniu; czas wypoczynku określa osoba, która kierowała tymi działaniami,
- h) jego uczestnictwa, jako członek ochotniczej straży pożarnej, w szkoleniach pożarniczych – w wymiarze nie przekraczającym łącznie 6 dni w ciągu roku kalendarzowego,
- i) jego uczestnictwa w akcji ratowniczej jako ratownik Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego – na czas niezbędny do uczestniczenia w akcji ratowniczej i do wypoczynku koniecznego po jej zakończeniu,
- j) na czas wykonywania obowiązku świadczeń osobistych, trybie i na warunkach przewidzianych w odrębnych przepisach,
- k) prowadzenia przez niego zajęć dydaktycznych na kursie zawodowym, w szkole zawodowej, w szkole wyższej, w placówce naukowej albo jednostce badawczo-rozwojowej – łączny wymiar zwolnień z tego tytułu nie może przekraczać 6 godzin w tygodniu lub 24 godzin w miesiącu,
- l) uczestniczenia przez niego, jako członka rady nadzorczej, działającej u zatrudniającego go pracodawcy – na czas posiedzenia tej rady,

- ł) jego ślubu lub urodzenia się mu dziecka albo zgonu i pogrzebu jego małżonka lub jego dziecka, ojca, matki, ojczyma lub macochy – na czas obejmujący 2 dni,
  - m) ślubu jego dziecka albo zgonu i pogrzebu jego siostry, brata, teściowej, teścia, babki, dziadka, a także innej osoby pozostającej na jego utrzymaniu lub pod jego bezpośrednią opieką,
  - n) wykonania, jako członek związku zawodowego, doraźnej czynności wynikającej z funkcji związkowej poza Komendą, jeżeli czynność ta nie może być wykonana w czasie wolnym od pracy.
5. Za czas zwolnienia od służby/pracy, o którym mowa w § 18 ust. 3 lit. h oraz lit. i, ust. 4 lit. d zdanie drugie, lit. e, lit. i, lit. ł, lit. m strażak/pracownik zachowuje prawo do uposażenia/wynagrodzenia ustalonego w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie art. 297 Kodeksu pracy.
6. W razie skorzystania przez strażaka/pracownika ze zwolnienia od pracy, o którym mowa § 18 ust. 4 lit. a, lit. b, lit. c, lit. f, lit. g, lit. j, Komendant wydaje zaświadczenie określające wysokość utraconego uposażenia/wynagrodzenia za czas tego zwolnienia w celu uzyskania przez strażaka/pracownika od właściwego organu rekompensaty pieniężnej z tytułu – w wysokości i na warunkach przewidzianych w odrębnych przepisach.
7. Wykorzystanie zwolnienia od pracy/służby na oddanie krwi lub wykonanie okresowych badań lekarskich dawców krwi może nastąpić po wcześniejszym uzgodnieniu tego z przełożonym i uzyskaniu jego zgody.
8. Strażakowi nie przysługuje zwolnienie od zajęć służbowych:
- a) na czas uczestniczenia w działaniach ratowniczych lub akcji ratowniczej, w ramach działalności społecznej w innych podmiotach prowadzących działania ratownicze, za wyjątkiem przypadków usprawiedliwionych przez kierownika jednostki organizacyjnej, w której pełni służbę,
  - b) na szkolenie pożarnicze dla członków ochotniczych straży pożarnych.

§ 19

1. Czas pracy/służby powinien być w pełni wykorzystany na pracę zawodową.
2. Załatwianie spraw prywatnych powinno odbywać się w czasie wolnym od pracy/służby.
3. Załatwianie spraw prywatnych w czasie godzin pracy/służby jest dopuszczalne, gdy zachodzi uzasadniona potrzeba.
4. Przełożony pracownika/strażaka wyraża zgodę na prywatne wyjście w godzinach pracy/służby.
5. Wyjścia służbowe i prywatne poza teren Komendy należy odnotować w książce wyjść przechowywanej w Powiatowym Stanowisku Kierowania.
6. Odpracowanie czasu pracy/służby wykorzystanego w celach prywatnych odnotowuje się w książce wyjść, a fakt ten potwierdza podpisem przełożony.

Udokumentowanego rozliczenia czasu pracy/służby odpracowanego, przełożony dokonuje co miesiąc.

7. Spóźnienia do pracy/służby odnotowuje w liście obecności Komendant, osoba pisemnie przez niego upoważniona lub Zastępca Komendanta, a pracownik/strażak na żądanie w/w osób zobowiązany jest złożyć pisemne wyjaśnienie przyczyn niepunktualnego stawienia się do pracy/służby oraz spóźnienie odpracować w czasie wolnym od pracy/służby.

§ 20

Na pisemny wniosek pracownika/strażaka możliwe jest rozliczenie spóźnień i czasu wyjść prywatnych, urlopem lub czasem służby pełnionej poza rozkładem/nadgodzin.

Rozdział VI

Urlopy

§ 21

1. Pracownikowi przysługuje prawo do corocznego, nieprzerwanego, płatnego urlopu wypoczynkowego w wymiarze i na zasadach określonych w Kodeksie pracy.
2. Strażakowi przysługuje prawo do corocznego, płatnego urlopu wypoczynkowego i płatnego dodatkowego urlopu wypoczynkowego w wymiarze i na zasadach określonych w ustawie o PSP oraz rozporządzeniu MSWiA z dn. 6.01.2006r. w sprawie warunków i trybu udzielania urlopów strażakom PSP (Dz. U. nr 9, poz. 52) a w zakresie nie uregulowanym ustawą – odpowiednimi przepisami ustawy Kodeks pracy.
3. Pracownik/strażak nie może zrzec się prawa do urlopu.
4. Na wniosek pracownika/strażaka urlop wypoczynkowy może być dzielony na części; co najmniej jedna część urlopu powinna obejmować nie mniej niż 14 kolejnych dni kalendarzowych.
5. Dodatkowych dni wolnych od pracy nie wlicza się do urlopu.
6. Urlopów wypoczynkowych (i dodatkowego) udziela Komendant, zgodnie z rocznymi planami urlopów, sporządzanymi do dnia 10 stycznia każdego roku kalendarzowego na dany rok, przez komórkę realizującą zadania z zakresu kadr, z uwzględnieniem wniosków pracowników/strażaków składanych drogą służbową.
7. Przesunięcie terminu urlopu może nastąpić na wniosek pracownika/strażaka.
8. Przesunięcie terminu urlopu jest dopuszczalne także z powodu szczególnych potrzeb Komendanta, jeżeli nieobecność pracownika/strażaka spowodowałaby poważne zakłócenia toku pracy/służby.
9. Nie wykorzystane urlopy wypoczynkowe za dany rok kalendarzowy należy wykorzystać najpóźniej do końca I kwartału następnego roku kalendarzowego.

§ 22

1. Na pisemny wniosek pracownika/strażaka, Komendant może udzielić mu urlopu bezpłatnego, jeżeli pracownik/strażak wykorzystał przysługujące mu urlopy wypoczynkowe i zapewnione jest właściwe funkcjonowanie komórki.
2. W sprawach wymiaru i zasad udzielenia urlopu macierzyńskiego i wychowawczego stosuje się przepisy prawa pracy.

Rozdział VII **Wypłata wynagrodzeń i uposażeń**

§ 23

1. Wynagrodzenie wypłacane jest pracownikom Komendy z dołu do 29 dnia każdego miesiąca.
2. W innym terminie wynagrodzenie może być wypłacone tylko w przypadkach określonych w przepisach prawa pracy .

§ 24

1. Uposażenie wypłacane jest strażakom Komendy z góry w pierwszym dniu roboczym miesiąca, za który przysługuje uposażenie.
2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może określić w drodze rozporządzenia, dodatki o charakterze stałym, które są płatne z dołu, termin oraz tryb ich wypłacania.

§ 25

1. Wynagrodzenie/uposażenie wypłacane jest w kasie Komendy do rąk pracownika/strażaka.
2. Na pisemny wniosek pracownika/strażaka wynagrodzenie/uposażenie może być przekazane na wskazane przez niego konto bankowe, bądź podjęte przez inną osobę po przedłożeniu przez nią pisemnego upoważnienia, podpisanego przez pracownika/strażaka oraz dowodu tożsamości osoby upoważnionej. W przypadku wypłaty na konto bankowe, wypłata wynagrodzenia/uposażenia realizowana jest w terminie gwarantującym jego dostępność dla pracownika/strażaka w terminie określonym jako dzień wypłaty.
3. Sporządzanie i udostępnianie list płac oraz wypłata wynagrodzenia realizowane są w sposób zabezpieczający ochronę dóbr osobistych i poufność danych płacowych.

§ 26

1. Na żądanie pracownika/ strażaka komórka realizująca zadania kadr, względnie komórka finansowa, wydaje pisemną lub ustną informację określającą m.in. łączną wysokość wynagrodzenia/uposażenia oraz w rozbiciu na składniki, wielkość i rodzaj potrąceń, pobranych składek na ubezpieczenia, formę wypłaty.
2. Informację, o której mowa w ust. 1 wydaje się za okres do dwóch miesięcy wstecz.

Rozdział VIII Nagrody i wyróżnienia

§ 27

1. Pracownikowi, który wzorowo wypełnia swoje obowiązki, przejawia inicjatywę w pracy, podnosi jej wydajność i jakość pracy mogą być przyznawane nagrody i wyróżnienia w formie: urlopu nagrodowego, nagrody pieniężnej lub pochwały.
2. Strażakowi, który wzorowo wykonuje obowiązki, mogą być przyznane wyróżnienia:
  - a) pochwała (za wyróżniające wykonywanie zadań służbowych),
  - b) nagroda pieniężna, nagroda rzeczowa lub krótkoterminowy, płatny dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze do 10 dni rocznie (za wykazanie się szczególnie osignięciami w służbie lub wykonanie zadania w szczególnie trudnych warunkach lub wymagającego znacznego nakładu pracy),
  - c) przedterminowe nadanie wyższego stopnia (za wykazanie się wybitnymi osignięciami w służbie lub dokonanie czynu świadczącego o wyjątkowej odwadze),
  - d) odznaka „Zasłużony dla ochrony przeciwpożarowej”,
  - e) przedstawienie do orderu lub odznaczenia.
3. Udzielenie strażakowi wyróżnienia ogłasza się w decyzji personalnej, która powinna zawierać stopień, imię i nazwisko i stanowisko służbowe strażaka, rodzaj wyróżnienia oraz uzasadnienie jego przyznania. Od tej decyzji nie przysługuje odwołanie.
4. Pracownikowi/strażakowi nie przyznaje się nagród i wyróżnień:
  - a) w czasie prowadzenia przeciwko niemu postępowania karnego i dyscyplinarnego,
  - b) przed zatarciem nałożonej kary dyscyplinarnej,
  - c) w okresie próby, przy warunkowym umorzeniu postępowania karnego lub warunkowym zawieszeniu wykonania kary.
5. Kopię dokumentu o przyznaniu nagrody lub wyróżnienia włącza się do akt osobowych pracownika/strażaka.

Rozdział IX
Dyscyplina służby i pracy, kary porządkowe
§ 28

1. Pracownik/strażak realizuje zadania służbowe przestrzegając drogi służbowej.
2. Drogę służbową można pominąć:
  - a) w sprawach nie cierpiących zwłoki, o czym należy zameldować (powiadomić) pominiętych przełożonych,
  - b) wnosząc skargę o naruszenie zasad poszanowania godności osobistej,
  - c) wnosząc skargę dotyczącą pozbawienia lub ograniczenia przysługujących uprawnień i nieregulaminowego traktowania oraz nadużycia przez przełożonych uprawnień służbowych,
  - d) podczas wysłuchiwanie skarg przez przełożonych oraz kierowników zespołów komisji kontrolnych i inspekcyjnych.
3. Za nieprzestrzeganie przez pracownika ustalonej organizacji i porządku pracy, niniejszego regulaminu pracy i służby, przepisów bhp oraz przepisów przeciwpożarowych Komendant może stosować:
  - a) karę upomnienia,
  - b) karę nagany.
4. Za nieprzestrzeganie przez pracownika przepisów bhp lub przepisów przeciwpożarowych, opuszczenie pracy bez usprawiedliwienia, stawienie się do pracy w stanie nietrzeźwości lub spożywanie alkoholu w czasie pracy - Komendant może również stosować karę pieniężną.
5. Wysokość i zasady nakładania kary pieniężnej określa Kodeks pracy.
6. Kary pracownikowi nakłada Komendant, po rozpatrzeniu pisemnego wniosku przełożonego.

§ 29

1. Strażak odpowiada dyscyplinarnie za zawinione, nienależyte wykonywanie obowiązków służbowych oraz za czyny sprzeczne ze złożonym ślubowaniem.
2. Strażak odpowiada dyscyplinarnie również za popełnione przestępstwa lub wykroczenia, niezależnie od odpowiedzialności karnej.
3. Kary dyscyplinarne, jakie można wymierzyć strażakowi to:
  - a) upomnienie,
  - b) nagana,
  - c) wyznaczenie na niższe stanowisko służbowe,
  - d) obniżenie stopnia,
  - e) wydalenie ze służby.
4. Zasady odpowiedzialności dyscyplinarnej strażaków określa rozdział 11 ustawy o PSP a sprawy nieuregulowane w tym rozdziale – odpowiednie przepisy Kodeksu postępowania karnego.

§ 30

Pracownik/strażak ponosi odpowiedzialność majątkową za wyrządzone szkody w mieniu Komendy, zgodnie z odrębnymi przepisami.

Rozdział X

Bezpieczeństwo i higiena pracy

§ 31

1. Komendant ponosi odpowiedzialność za stan bezpieczeństwa i higieny pracy i służby w komendzie. Jest obowiązany chronić zdrowie i życie strażaków i pracowników poprzez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy przy odpowiednim wykorzystaniu osiągnięć nauki i techniki. W szczególności komendant jest obowiązany:
  - a) organizować służbę i pracę w sposób zapewniający bezpieczne i higieniczne warunki pracy,
  - b) zapewniać przestrzeganie w komendzie przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, wydawać polecenia usunięcia uchybień w tym zakresie oraz kontrolować wykonanie tych poleceń,
  - c) zapewniać wykonanie nakazów, wystąpień, decyzji i zarządzeń wydawanych przez organy nadzoru nad warunkami pracy,
  - d) zapewniać wykonanie zaleceń społecznego inspektora pracy.

2. Przestrzeganie przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy jest podstawowym obowiązkiem strażaka i pracownika. W szczególności strażak, pracownik jest obowiązany:
  - a) znać przepisy i zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, brać udział w szkoleniu i instruktażu z tego zakresu oraz poddawać się wymaganym egzaminom sprawdzającym,
  - b) wykonywać pracę w sposób zgodny z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosować się do wydawanych w tym zakresie poleceń i wskazówek przełożonych,
  - c) dbać o należyty stan maszyn, urządzeń, narzędzi i sprzętu oraz o porządek i ład w miejscu pracy,
  - d) stosować środki ochrony zbiorowej, a także używać przydzielonych środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego, zgodnie z ich przeznaczeniem,
  - e) poddawać się wstępnym, okresowym i kontrolnym oraz innym zaleconym badaniom lekarskim i stosować się do wskazań lekarskich,
  - f) niezwłocznie zawiadomić przełożonego o zauważonym w zakładzie pracy wypadku albo zagrożeniu życia lub zdrowia ludzkiego oraz ostrzec współpracowników, a także inne osoby znajdujące się w rejonie zagrożenia, o grożącym im niebezpieczeństwie,
  - g) współdziałać z pracodawcą i przełożonymi w wypełnianiu obowiązków dotyczących bezpieczeństwa i higieny.

3. Osoba kierująca strażakami, pracownikami jest obowiązana:
- a) organizować stanowiska pracy zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy,
  - b) dbać o sprawność środków ochrony indywidualnej oraz ich stosowanie zgodnie z przeznaczeniem,
  - c) organizować, przygotowywać i prowadzić prace, uwzględniając zabezpieczenie pracowników przed wypadkami przy pracy, chorobami zawodowymi i innymi chorobami związanymi z warunkami środowiska pracy,
  - d) dbać o bezpieczny i higieniczny stan pomieszczeń pracy i wyposażenia technicznego, a także o sprawność środków ochrony zbiorowej i ich stosowanie zgodnie z przeznaczeniem,
  - e) egzekwować przestrzeganie przez pracowników przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy,
  - f) zapewniać wykonanie zaleceń lekarza sprawującego opiekę zdrowotną nad pracownikami.

§ 32

1. Osoba przyjmowana do pracy podlega wstępnym badaniom lekarskim. Osoba przyjmowana do służby podlega komisyjnym badaniom lekarskim.
2. Każdy strażak (pracownik) podlega okresowym badaniom lekarskim, oraz kontrolnym badaniom lekarskim w przypadku niezdolności do pracy spowodowanej chorobą trwającej dłużej niż 30 dni.

§ 33

1. Komendant zapewnia przeszkolenie pracownika/strażaka w zakresie bhp i ppoż.
2. Przeszkolenie wstępne ogólne pracownika/strażaka w zakresie bhp i ppoż. przeprowadza strażak realizujący w komendzie obowiązki służby bhp.
3. Szkolenia okresowe bhp dla strażaków /pracowników organizuje się i przeprowadza zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z dnia 18 sierpnia 2004 r.) oraz wytycznych KG PSP - „Organizacja BHP w Państwowej Straży Pożarnej” – BHP-13/170/96
4. Szkolenia, o których mowa w ust.2 i 3 kończą się egzaminem.
5. Pracownik/strażak zapoznany z przepisami bhp potwierdza ten fakt złożeniem podpisu na karcie szkolenia wstępnego w dziedzinie bhp wg wzoru określonego w rozporządzeniu j.w. Kartę włącza się do jego akt osobowych.
6. Osoba realizująca w Komendzie obowiązki służby bhp informuje pracowników/strażaków o ryzyku zawodowym, które wiąże się z wykonywaną pracą i realizowanymi zadaniami.

§ 34

1. Wszelkie zauważalne usterki urządzeń, sprzętu, narzędzi, pomieszczeń stwarzające zagrożenie należy zgłaszać niezwłocznie przełożonemu żądając ich usunięcia.
2. O zaistnieniu wypadku każdy pracownik/strażak jest zobowiązany natychmiast zawiadomić przełożonego lub osobę realizującą w Komendzie sprawę bhp.

§ 35

1. Pracownik wykonuje pracę w wydanych mu środkach ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwiu roboczym lub gdy ich nie otrzymał - odzieży własnej.
2. Strażak jest obowiązany do noszenia w czasie służby: umundurowania, odzieży specjalnej, środków ochrony indywidualnej, dystynkcji, odznak, znaków identyfikacyjnych i ekwipunku osobistego. Przedmioty te strażak otrzymuje bezpłatnie.
3. Pracownikowi przysługują bezpłatnie środki ochrony osobistej, które wydawane są zgodnie z obowiązującymi normami przydziału środków higieny osobistej.
4. Strażakowi, któremu nie wydano w naturze przedmiotów umundurowania, przysługuje równoważnik pieniężny. Tabele należności oraz wzory i sposób noszenia umundurowania, odzieży specjalnej, środków ochrony indywidualnej, ekwipunku osobistego, dystynkcji, odznak i znaków identyfikacyjnych określa rozporządzenie MSWiA z dnia 30.11.2005r. w sprawie umundurowania strażaków PSP (Dz.U. z 2006r. nr 4, poz. 25, ze zmianami). Wysokość i warunki przyznawania równoważnika pieniężnego w zamian za umundurowanie określa rozporządzenie MSWiA z dnia 19.12.2005r. w sprawie wysokości warunków otrzymywania przez strażaków PSP równoważnika pieniężnego w zamian za umundurowanie (Dz. U. z 2006r. nr 4, poz. 26 ze zmianami).
5. Pracownik/strażak utrzymuje ubiór, w którym realizuje pracę/służbę w czystości i schludności.

Rozdział XI **Współpraca wewnętrzna**

§ 36

1. Komórka realizująca zadania kadrowe wydaje kartę obiegową pracownikowi/strażakowi, z którym następuje nawiązanie/rozwiązanie stosunku pracy/służby. Karta obiegową jest dokumentem potwierdzającym przyjęcie przez kierujących komórkami organizacyjnymi Komendy, informacji o nawiązaniu/rozwiązaniu stosunku pracy/służbowego z pracownikiem/strażakiem.

2. Pracownik/strażak ma obowiązek zgłosić się z kartą do kierujących komórkami/osób wyszczególnionych w karcie a wypełnioną kartę zwrócić. Pracownik/strażak, z którym rozwiązuje się stosunek pracy/służby, powyższy obowiązek winien zrealizować najpóźniej w dniu jego rozwiązania.
3. Strażacy i pracownicy zajmujący w Komendzie stanowiska zastępców komendanta powiatowego oraz kierujący komórkami organizacyjnymi przekazują i przyjmują obowiązki służbowe – osobiście. Dokumentem stwierdzającym przekazanie i przyjęcie stanowiska (obowiązków) jest protokół sporządzony i podpisany przez przyjmującego i przekazującego w ciągu 14 dni, licząc od dnia zawarcia/rozwiązania umowy o pracę lub określonego w decyzji o odwołaniu i powołaniu lub mianowaniu na stanowisko. Protokół drogą służbową przedkłada się Komendantowi.
4. Protokół sporządza się minimum w trzech egzemplarzach. Po jednym egzemplarzu protokołu włącza się do akt osobowych zdającego i przyjmującego stanowisko, kolejny do akt komórki organizacyjnej.

§ 37

1. Korespondencję kierowaną do Komendanta, wymagającą rejestracji, pracownicy/strażacy i petenci składają w kancelarii ogólnej, w wyjątkowych sytuacjach - w miejscu wskazanym przez kierującego komórką realizującą zadania z zakresu organizacji. Na żądanie składającego, osoba przyjmująca korespondencję zobowiązana jest potwierdzić jej przyjęcie
2. Korespondencję kierowaną do Komendanta nie wymagającą rejestracji albo przedstawianą Komendantowi do zapoznania się lub podpisu, pracownicy/strażacy składają w sekretariacie Komendanta.
3. Korespondencję pomiędzy komórkami organizacyjnymi Komendy, zwaną korespondencją wewnętrzną, przekazuje się bezpośrednio. Korespondencję wewnętrzną, odbierają kierujący tymi komórkami lub osoby je zastępujące.

§ 38

Zadania wymagające udziału innej komórki i wykonania przez nią określonych czynności, podlegają realizacji po uzyskaniu akceptacji Komendanta.

§ 39

1. Komendant prowadzi cotygodniowe, odprawy z kierującymi komórkami organizacyjnymi Komendy i innymi wytypowanymi osobami, w trakcie których m.in. omawiane są zadania zrealizowane w tygodniu minionym i planowane do realizacji w następnym tygodniu, koordynowane są wyjazdy służbowe i zadania wymagające współpracy międzywydziałowej.
2. Treść wystąpień i wydawanych poleceń służbowych na odprawach podlega protokołowaniu – w formie notatki służbowej. Elementem notatki służbowej jest lista obecności.

§ 40

1. Przesyłanie korespondencji elektronicznej zawierającej treści niezgodne z prawem jest zabronione.
2. Komenda nie ponosi odpowiedzialności za wszelkie sprawy związane z prywatną korespondencją wpływającą na konta pocztowe Komendy, np. w związku z jej zaginięciem, zmianą, ujawnieniem osobom innym niż adresat, sprawami wynikającymi z odpowiedzialności karnej lub cywilnej w związku z jej istnieniem i treścią.

§ 41

1. W przypadku takiej konieczności stempel służbowy tytułowo – imienny pracownikowi/strażakowi zamawia Komendant, przy pomocy sekcji kwatermistrzowsko – technicznej i w uzgodnieniu z samodzielnym stanowiskiem pracy ds. kadrowych.
2. Stemple tytułowo-imiennie pracowników/funkcjonariuszy winny zawierać nazwę stanowiska służbowego (bez podawania komórki organizacyjnej lub zakresu zadań realizowanych przez tę osobę), stopień, tytuł (tytuły) zawodowe i naukowe oraz imię i nazwisko.
3. Stemple pracownikowi/strażakowi wydaje oraz odbiera komórka organizacyjna, która jest odpowiedzialna za prowadzenie ewidencji pieczęci i stempli w Komendzie.

§ 42

Szafki żywnościowe oraz lodówki (chłodziarki) w pomieszczeniach socjalnych opróżniane są z pozostawionej, nie zapakowanej hermetycznie żywności - w każdy piątek.

Rozdział XI **Przepisy porządkowe**

§ 43

1. Pozostawianie pracownika/strażaka na terenie Komendy w godzinach innych niż od 7.30 do 15.30 w dni pracy/służby codziennego systemu pełnienia służby, może odbywać się na polecenie lub za zgodą przełożonego i tylko w celach realizacji zadań służbowych.
2. Przełożony o fakcie pozostawiania pracownika/strażaka na terenie Komendy po godzinach pracy/służby powiadamia dyżurnego operacyjnego pełniącego dyżur w PSK, który odnotowuje ten fakt w raporcie ze służby.

§ 44

W czasie pełnienia dyżuru domowego strażak jest zobowiązany do zachowania pełnej zdolności do podjęcia czynności służbowych.

§ 45

Na terenie Komendy obowiązuje bezwzględny zakaz palenia tytoniu (palenia fajki, żucia tytoniu) poza miejscami do tego wyznaczonymi, wnoszenia i spożywania alkoholu, wnoszenia i stosowania środków odurzających (narkotyków).

Rozdział XIII **Przepisy końcowe**

§ 46

1. W sprawach nie unormowanych niniejszym regulaminem obowiązują przepisy prawa pracy, ustawy o służbie cywilnej oraz ustawy o PSP.
2. Regulamin zostaje ustalony na czas nie oznaczony i może być zmieniony w całości lub w poszczególnych jego częściach.
3. Do zmiany regulaminu stosuje się przepisy dotyczące jego ustalania.
4. Każdy strażak i pracownik Komendy, składając stosowne pisemne oświadczenie, potwierdza fakt zapoznania się z treścią niniejszego regulaminu. Oświadczenie to włącza się do akt osobowych. Za zapoznanie się z niniejszym regulaminem osoby podejmującej służbę lub pracę w Komendzie odpowiedzialny jest kierujący komórką realizującą zadania kadrowe.
5. Wszyscy strażacy i pracownicy Komendy zobowiązani są do przestrzegania zapisów niniejszego regulaminu. Nadzór nad przestrzeganiem stosownych zapisów regulaminu przez podwładnych realizują przełożeni.
6. Tok pełnienia służby i funkcjonowania Powiatowego Stanowiska Kierowania określa załącznik nr 1 do niniejszego regulaminu.

